

**ΤΟΜΕΑΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΥ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ & ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΩΝ
ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΣΕΒ**

Μαρίνα Σπυριδάκη
Διευθύντρια Τομέα
E: mspyridaki@sev.org.gr
T: +30 211 500 6187

Αθηνά Βουνάτσου
Senior Advisor
E: avounatsou@sev.org.gr
T: +30 211 500 6109

Αυγή Οικονομίδου
Associate Advisor
E: aoikonomidou@sev.org.gr
T: +30 211 500 6130

Γιάννης Λαϊνάς
Associate Advisor
E: ilainas@sev.org.gr
T: +30 211 500 6114

Σωτηρία Καλαντζή
Advisor
E: skalantzi@sev.org.gr
T: +30 211 500 6113

POTAMITISVEKRIS

ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ
E: info@potamitisvekris.com
T: +210 33 80 095, +30 210 33 80 000
N.Βάμβα 9, 10674, Αθήνα

Οι παρεμβάσεις του μήνα

«Οριστική επίλυση του ζητήματος επιβολής δημοτικών τελών καθαριότητας και οδοφωτισμού στους αυτοκινητόδρομους»

Ναταλί Κεδίογλου
Νομική Σύμβουλος
ΝΕΑ ΟΔΟΣ Α.Ε. και ΟΔΟΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ Α.Ε.

σελ. [2](#)

«Η χαμένη τιμή της φορολογικής μεταρρύθμισης»

Παναγιώτης Καζαντζής
Οικονομικός Διευθυντής ΤΕΡΝΑ Α.Ε.
Αναπληρωτής Οικονομικός Δ/ΝΤΗΣ
Όμιλος ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ

σελ. [6](#)

«Προκλήσεις από τις νέες μεταρρυθμίσεις στην εργατική νομοθεσία- Ν.4554/2018»

Μάγδα Κωνσταντέλου
Human Resources Manager Greece and Cyprus
IBM Hellas AE

σελ. [11](#)

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

- 01. Επιχειρηματικό Περιβάλλον ..... σελ. [2](#)
- 02. Φορολογική νομοθεσία ..... σελ. [6](#)
- 03. Εργασιακές σχέσεις & εργατική νομοθεσία ..... σελ. [11](#)
- 04. Τα νέα από την ΕΕ ..... σελ. [15](#)
- 05. Προσεχώς ..... σελ. [17](#)

Τα σημαντικά του μήνα

Εταιρικοί Μετασχηματισμοί

Κατατέθηκε στην Βουλή το σχέδιο νόμου για τους εταιρικούς μετασχηματισμούς και την εναρμόνιση με τις διατάξεις της Οδηγίας 2014/55/ΕΕ για την έκδοση ηλεκτρονικών τιμολογίων στο πλαίσιο δημόσιων συμβάσεων. Το σχέδιο νόμου επιτρέπει όλους τους μετασχηματισμούς, ενοποιεί διάσπαρτες διατάξεις και ανοίγει το δρόμο για την αντίστοιχη ενοποίηση του φορολογικού πλαισίου. Επίσης παρέχει τις αναγκαίες προϋποθέσεις για την ευρεία εφαρμογή της ηλεκτρονικής τιμολόγησης. Ο ΣΕΒ συμμετείχε ενεργά σε όλη τη νομοπαρασκευαστική διαδικασία με σχετικά υπομνήματα θέσεων ενώ εξέδωσε και ειδικό ενημερωτικό δελτίο.

Περισσότερα στη σελ. [4](#)

Φ.Π.Α και rebate

Η ΑΑΔΕ προέβη στην έκδοση απόφασης για τον προσδιορισμό του ΦΠΑ στο rebate. Ο ΣΕΒ και η ΠΕΦ είχαν έγκαιρα αναδείξει την ανάγκη εξορθολογισμού του ΦΠΑ με υπομνήματα και συζητήσεις με τους συναρμόδιους φορείς. Ιδιαίτερα θετική η συνεισφορά της ΑΑΔΕ στις τεχνικές συνανήσεις από κοινού με ΣΕΦ, ΠΕΦ και ΣΦΕΕ. Δείτε [εδώ](#) σχετικό flash report του ΣΕΒ.

Περισσότερα στη σελ. [7](#)

Χορήγηση κινήτρων για την ενίσχυση των θέσεων απασχόλησης

Ένα θετικό αλλά μικρό βήμα η απόφαση της ΑΑΔΕ για τη χορήγηση του φορολογικού κινήτρου της έκπτωσης εργοδοτικών εισφορών για την ενίσχυση των θέσεων απασχόλησης. Δείτε [εδώ](#) το σχετικό flash report του ΣΕΒ.

Περισσότερα στη σελ. [7](#)

Το Μηνιαίο Δελτίο «Ρυθμιστικό Περιβάλλον & Επιχειρήσεις» συντάσσεται με την ευθύνη του Τομέα Επιχειρηματικού Περιβάλλοντος & Ρυθμιστικών Πολιτικών του ΣΕΒ και την επιστημονική υποστήριξη της Δικηγορικής Εταιρείας «ΠΟΤΑΜΙΤΗΣ ΒΕΚΡΗΣ». Αποτελεί μια ακόμη υπηρεσία του ΣΕΒ στα μέλη του και περιλαμβάνει τρέχουσες νομοθετικές και ρυθμιστικές εξελίξεις τόσο στην Ελλάδα όσο και στην ΕΕ, διαβουλεύσεις, αποφάσεις ανεξάρτητων αρχών και φορέων καθώς και σημαντική νομολογία στα εργασιακά φορολογικά και ευρύτερα ζητήματα του επιχειρηματικού περιβάλλοντος για την περίοδο αναφοράς από την 15η ημέρα του παρελθόντος μήνα έως και την 15η ημέρα του τρέχοντος μήνα. Για οποιαδήποτε πληροφορία και διευκρίνιση μπορείτε να επικοινωνήσετε με τη συντακτική Ομάδα.

Τα άρθρα που φιλοξενούνται στο παρόν δελτίο αποτελούν προϊόν προσωπικής επεξεργασίας των συντακτών τους και ο ΣΕΒ δεν φέρει καμία ευθύνη για την ακρίβεια ή την πληρότητα των πληροφοριών ή απόψεων που περιλαμβάνουν.

01. ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Ναταλί Κεδίκογλου

Νομική Σύμβουλος ΝΕΑ ΟΔΟΣ Α.Ε. και ΟΔΟΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ Α.Ε.

<https://www.linkedin.com/in/natalie-kedikoglou-164949a6/>

«Οριστική επίλυση του ζητήματος επιβολής δημοτικών τελών καθαριότητας και οδοφωτισμού στους αυτοκινητόδρομους» (αποφάσεις ΣΤΕ 2780/208, 2781/2018, 2782/2018 και 2783/2018)

Το 2007 κυρώθηκαν με νόμο οι συμβάσεις παραχώρησης των μεγάλων οδικών αξόνων με τις οποίες οι Παραχωρησιούχοι ανέλαβαν την ευθύνη να εκτελέσουν έργα κατασκευής νέων αυτοκινητοδρόμων όπως η Ιόνια Οδός και ο Ε65, να βελτιώσουν τους υφιστάμενους και να λειτουργήσουν τα έργα για 30 χρόνια σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα ποιότητας και ασφάλειας. Τα έργα εκτελέστηκαν με μεικτή χρηματοδότηση, Δημοσίου και Παραχωρησιούχων και αντάλλαγμα από πλευράς Δημοσίου για την ιδιωτική χρηματοδότηση ήταν η παραχώρηση του δικαιώματος είσπραξης διοδίων και γενικότερης εκμετάλλευσης των έργων. Ήδη από την έναρξη των παραχωρήσεων, η παρουσία ιδιωτών στην είσπραξη των διοδίων δημιούργησε σημαντικά προβλήματα με όμορους Δήμους, οι οποίοι ισχυριζόμενοι ότι με την επιβολή τελών από ιδιώτη, η εθνική οδός κατέστη «ιδιωτικό» ακίνητο, επέβαλαν δυσθεώρητα δημοτικά τέλη καθαριότητας και οδοφωτισμού στην επιφάνεια των αυτοκινητοδρόμων. Οι Δήμοι, επέβαλαν τα τέλη παρόλο που δεν παρέχουν αυτήν την υπηρεσία στους αυτοκινητόδρομους, στηριζόμενοι στη νομολογία σύμφωνα με την οποία για την είσπραξη δημοτικών τελών δεν απαιτείται η παροχή της υπηρεσίας, αλλά αρκεί η δυνατότητα του Δήμου να την παράσχει (ΣΤΕ 2411/2014, ΣΤΕ Ολομ. 1620/2012).

Η επιβολή των τελών στα έργα παραχώρησης αυτοκινητοδρόμων είναι παράνομη για δύο βασικούς λόγους:

- Ο αυτοκινητόδρομος είναι κοινόχρηστο πράγμα σύμφωνα με το νόμο και τη φύση του, ενώ ο Παραχωρησιούχος είναι απλός διαχειριστής για λογαριασμό του Δημοσίου. Σύμφωνα με τη νομολογία, δεν μπορούν να επιβληθούν δημοτικά τέλη καθαριότητας και φωτισμού σε κοινόχρηστο πράγμα (ΣΤΕ 2812/1972, 1165/1970, 2049/1982, 1891/1977, 2812/1977), όπως δεν επιβάλλονται και στις λεωφόρους ή τις πλατείες.

- Σύμφωνα με τη νομολογία, η επιβολή δημοτικών τελών τελεί σε ανταποδοτική βάση (ΣΤΕ 550/2016, 274/2014, 60/2010, 609/2004 και 1950/1956). Οι Δήμοι δεν μπορούν ούτε παρέχουν, υπηρεσίες καθαριότητας και ηλεκτροφωτισμού κατά μήκος του αυτοκινητόδρομου, καθώς σύμφωνα με τις κυρωμένες με νόμο συμβάσεις παραχώρησης, η παροχή καθαριότητας και ηλεκτροφωτισμού αποτελεί αποκλειστική αρμοδιότητα του Παραχωρησιούχου (ΣΤΕ 2823/2014).

Εντούτοις, καθώς δεν υπήρχε ad hoc νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας για τους αυτοκινητόδρομους, οι Δήμοι επέμεναν στις χρεώσεις, επιμένοντας ότι οι αυτοκινητόδρομοι είχαν γίνει «ιδιωτικά» ακίνητα. Το ζήτημα έλαβε πολύ μεγάλες διαστάσεις, καθώς οι Παραχωρησιούχοι καλούνταν να καταβάλουν χωρίς ανταποδοτικότητα δυσανάλογα μεγάλα ποσά στους Δήμους, επιβάρυνση που σε κάποιες περιπτώσεις απείλησε την οικονομική βιωσιμότητα των έργων.

Η Πολιτεία, αντιλαμβάνομενη το πρόβλημα, επιχείρησε να το επιλύσει με το ν. 4339/2015 όπου ορίστηκε ότι απαλλάσσονται από δημοτικά τέλη παραχωρησιούχοι συμβάσεων κυρωμένων με νόμο, εφόσον η σύμβαση προβλέπει ότι οφείλουν να παρέχουν οι ίδιοι αυτές τις υπηρεσίες, και ορίστηκε η διαγραφή προηγούμενων χρεώσεων.

Η διάταξη έλυσε εν μέρει μόνο το ζήτημα, καθώς στη συντριπτική τους πλειοψηφία, οι εμπλεκόμενοι Δήμοι απλώς έπαψαν να χρεώνουν τέτοια τέλη μετά τον Οκτώβριο 2015, ενώ αρνήθηκαν στο σύνολό τους να διαγράψουν προηγούμενες χρεώσεις.

Τελικά το Δεκέμβριο 2018 το ζήτημα λύθηκε αμετάκλητα με τις αποφάσεις 2780, 2781, 2782 και 2783/2018 του ΣΤΕ όπου κρίθηκε ότι ο αυτοκινητόδρομος είναι κοινόχρηστο πράγμα, ο δε κοινόχρηστος χαρακτήρας του δεν αναιρείται από την παραχώρηση του δικαιώματος εκμετάλλευσης σε ιδιώτη ως αντάλλαγμα για την εκτέλεση των έργων. Με τις αποφάσεις αυτές λήγει οριστικά ένα πρόβλημα δεκαετίας που αποτελούσε θρυαλλίδα στην χρηματοοικονομική ισορροπία των έργων.

Ανοιχτές και Ολοκληρωμένες Διαβουλεύσεις

Σχέδια Δράσης Ειδών και Τύπων Οικοτόπων

Το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας θέτει σε δημόσια διαβούλευση μέχρι την **Πέμπτη 28 Φεβρουαρίου 2019** Κοινή Υπουργική Απόφαση για τον «Καθορισμό των Προδιαγραφών και του Περιεχομένου των Σχεδίων Δράσης Ειδών και Τύπων Οικοτόπων στο πλαίσιο εφαρμογής των διατάξεων του ν. 3937/2011(ΦΕΚ 60 Α). Η Απόφαση θα καθορίσει τις βιολογικές, οικολογικές και πληθυσμιακές παραμέτρους που προσδιορίζουν το **πλαίσιο δράσεων διατήρησης και διαχείρισης του είδους ή του τύπου οικοτόπου.**

Για περισσότερες λεπτομέρειες πιάστε [εδώ](#)

Σύστημα αειφορίας βιοκαυσίμων και βιορευστών

Ολοκληρώθηκαν τρεις δημόσιες διαβουλεύσεις του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας που αφορούσαν στο σύστημα αειφορίας βιοκαυσίμων και βιορευστών και ειδικότερα **α) την κατηγοριοποίηση των παραβάσεων** σε σχέση με την τήρηση των υποχρεώσεων των άρθρων για τα **κριτήρια αειφορίας βιοκαυσίμων και βιορευστών** και **β) τον καθορισμό θεμάτων σχετικά με την τήρηση των κριτηρίων αειφορίας** για τα βιοκαύσιμα και τα βιορευστά.

Για περισσότερες λεπτομέρειες πιάστε [εδώ](#), [εδώ](#) και [εδώ](#)

Ηλεκτρισμός

Η ΡΑΕ θέτει σε δημόσια διαβούλευση έως την **Παρασκευή 08 Μαρτίου 2019**, προτάσεις της για την αναθεώρηση του τρέχοντος προγράμματος «ΕΓΓΥΗΜΕΝΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ», με χρονικό ορίζοντα εφαρμογής από το 2020.

Για περισσότερες λεπτομέρειες πιάστε [εδώ](#)

Περαιτέρω, ολοκληρώθηκαν οι διαβουλεύσεις της ΡΑΕ σχετικά με:

α) τις εισηγήσεις της ΑΔΜΗΕ Α.Ε. αναφορικά με τη Μεθοδολογία Υπολογισμού Φορτίου Αναφοράς Χαρτοφυλακίων Κατανεμόμενων Φορτίων και τη Μεθοδολογία Υπολογισμού Μεταβλητού Κόστους Θερμικών Μονάδων Παραγωγής.

Για περισσότερες λεπτομέρειες πιάστε [εδώ](#)

β) την επικαιροποιημένη εισήγηση του ΕΧΕ σχετικά με την τροποποίηση του άρθρου 41 του Κώδικα Συναλλαγών Προθεσμιακών Προϊόντων Ηλεκτρικής Ενέργειας.

Για περισσότερες λεπτομέρειες πιάστε [εδώ](#)

γ) τον Κανονισμό λειτουργίας εργαλείου σύγκρισης τιμών ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου λιανικής.

Για περισσότερες λεπτομέρειες πιάστε [εδώ](#)

δ) την κοινή αναθεωρημένη πρόταση όλων των ΔΣΜ σχετικά με τις παραδοχές και τη μεθοδολογία ανάλυσης κόστους/οφέλους σύμφωνα με το άρθρο 156 παράγραφος 11 του κανονισμού (ΕΕ) 2017/1485 της Επιτροπής σχετικά με τον **καθορισμό κατευθυντήριων γραμμών για τη λειτουργία του συστήματος μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας.**

Για περισσότερες λεπτομέρειες πιάστε [εδώ](#)

ε) την εισήγηση της Εταιρείας Εκκαθάρισης Συναλλαγών Χρηματιστηρίου Ενέργειας Α.Ε. σχετικά με τον Κανονισμό Εκκαθάρισης Συναλλαγών Αγοράς Επόμενης Ημέρας και Ενδοημερήσιας Αγοράς κατά τα οριζόμενα στο Ν. 4425/2016

Για περισσότερες λεπτομέρειες πιάστε [εδώ](#)

Πρόσφατες Νομοθετικές εξελίξεις

Εταιρικοί μετασχηματισμοί

Κατατέθηκε στην Βουλή το σχέδιο νόμου του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης για τους **εταιρικούς μετασχηματισμούς** και την εναρμόνιση του νομοθετικού πλαισίου με τις διατάξεις της Οδηγίας 2014/55/ΕΕ για την έκδοση ηλεκτρονικών τιμολογίων στο πλαίσιο δημόσιων συμβάσεων. Το σχέδιο νόμου **επιτρέπει όλους τους μετασχηματισμούς, ενοποιεί διάσπαρτες διατάξεις και ανοίγει το δρόμο για την αντίστοιχη ενοποίηση του φορολογικού πλαισίου**. Επίσης παρέχει τις αναγκαίες προϋποθέσεις για την ευρεία εφαρμογή της ηλεκτρονικής τιμολόγησης. Ο ΣΕΒ συμμετείχε ενεργά σε όλη τη νομοπαρασκευαστική διαδικασία, υπέβαλε σχετικά υπομνήματα ενώ εξέδωσε και ειδικό ενημερωτικό δελτίο.

Για περισσότερες λεπτομέρειες πιάστε [εδώ](#) και για το ειδικό ενημερωτικό δελτίο του ΣΕΒ πιάστε [εδώ](#)

Υπουργείο Υγείας: Λειτουργία ιδιωτικών κλινικών, ηλεκτρονικό τσιγάρο, καλλυντικά, βιοκτόνα κλπ.

Με σχέδιο νόμου 147 άρθρων με τίτλο «Εκσυγχρονισμός και Αναμόρφωση Θεσμικού Πλαισίου Ιδιωτικών Κλινικών, Σύσταση Εθνικού Οργανισμού Δημόσιας Υγείας, Σύσταση Εθνικού Ινστιτούτου Νεοπλασιών και λοιπές διατάξεις» που κατατέθηκε στη Βουλή, το Υπουργείο Υγείας επιχειρεί την **απλοποίηση και τον εκσυγχρονισμό του πλαισίου αδειοδότησης και λειτουργίας των ιδιωτικών κλινικών**, συστήνει **αυτοτελές γραφείο Υπεύθυνου Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων (DPO)**, νέα τμήματα και μητρώα ασθενών, αντικαθιστά το τέλος 1% επί της καθαρής χονδρικής τιμής των καλλυντικών προϊόντων από νέο τέλος ετοιμότητας των υπηρεσιών του ΕΟΦ, μεταφέρει την αρμοδιότητα για τον έλεγχο της κυκλοφορίας των βιοκτόνων από τον ΕΟΦ στο Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, απεμπλέκει τον ΕΟΦ από την άδεια λειτουργίας φαρμακείου, ρυθμίζει ζητήματα σχετικά με την **κυκλοφορία και διαφήμιση του ηλεκτρονικού τσιγάρου**, προβαίνει σε κατάργηση του ΚΕΕΛΠΝΟ, θεσμοθετεί χώρους εποπτευόμενης χρήσης ναρκωτικών, και εισάγει σειρά άλλων διατάξεων στο χώρο της υγείας.

Για περισσότερες λεπτομέρειες πιάστε [εδώ](#)

Συμβάσεις Παραχώρησης μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και των Οργανισμών Λιμένος Α.Ε

Κατατέθηκε στη Βουλή σχέδιο νόμου του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής σχετικά με την **κύρωση των Συμβάσεων Παραχώρησης** που έχουν συναφθεί μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και των Οργανισμών Λιμένος Α.Ε και για τη λειτουργία του συστήματος λιμενικής διακυβέρνησης. Με το εν λόγω σχέδιο νόμου προωθείται η **επιβολή τέλους 5% επί του κύκλου εργασιών του παραχωρησιούχου για να διασφαλιστεί η βιωσιμότητα των οικείων οργανισμών λιμένων**.

Για περισσότερες λεπτομέρειες πιάστε [εδώ](#)

Ενισχύσεις Μηχανολογικού Εξοπλισμού

Τροποποιήθηκε το υφιστάμενο πλαίσιο του καθεστώτος ενισχύσεων μηχανολογικού εξοπλισμού, **στα πλαίσια του αναπτυξιακού νόμου 4399/2016** ως προς τη διαδικασία του ελέγχου πληρότητας των υποβαλλόμενων αιτήσεων και των σχετικών δικαιολογητικών από μέλος του Εθνικού Μητρώου Πιστοποιημένων Αξιολογητών. Η ρύθμιση αξιοποιεί μέρος της ολοκληρωμένης πρότασης του ΣΕΒ για τα επενδυτικά κίνητρα που αποτυπώνεται σε σχετικό flash report.

Για περισσότερες λεπτομέρειες πιάστε [εδώ](#) και για το flash report του ΣΕΒ πιάστε [εδώ](#)

Εγκαταστάσεις πλωτών μονάδων υδατοκαλλιέργειας

Τροποποιήθηκε η διαδικασία, το είδος και το περιεχόμενο της πράξης παραχώρησης ή της σύναψης έννομης σχέσης με τρίτους ως προς το μίσθιο και τις εγκαταστάσεις πλωτών μονάδων υδατοκαλλιέργειας ως προς τις **συμβάσεις υπεκμίσθωσης**.

Για περισσότερες λεπτομέρειες πιάστε [εδώ](#)

Εταιρείες διαχείρισης απαιτήσεων από δάνεια και πιστώσεις

Η ΤΤΕ τροποποίησε το πλαίσιο ίδρυσης και λειτουργίας εταιρειών διαχείρισης απαιτήσεων από δάνεια και πιστώσεις ώστε, σε περίπτωση υποβολής αίτησης, η άδεια λειτουργίας να παρέχεται μόνο μετά την κατά νόμο σύσταση της εταιρείας και εφόσον, κατά το χρόνο αδειοδότησης, (α) το πιστωτικό υπόλοιπο του λογαριασμού στον οποίο είναι κατατεθειμένο το Μετοχικό Κεφάλαιο και (β) το ύψος των ιδίων κεφαλαίων δεν υπολείπονται του ελαχίστου κατά νόμο ύψους του Μετοχικού Κεφαλαίου.

Για περισσότερες λεπτομέρειες πιάστε [εδώ](#)

Κύρωση της Σύμβασης Παράτασης της "Σύμβασης Ανάπτυξης Αεροδρομίου"

Κατατέθηκε στη Βουλή σχέδιο νόμου του Υπουργείου Οικονομικών σχετικά με την κύρωση της παράτασης της συμβατικής περιόδου της Σύμβασης Ανάπτυξης Αεροδρομίου κατά 20 έτη μεταξύ του ΤΑΙΠΕΔ και της εταιρείας Διεθνής Αερολιμένας Αθηνών Α.Ε. Το Ελληνικό Δημόσιο προσδοκά από την συγκεκριμένη παράταση σωρευτικά σημαντικά φορολογικά, κοινωνικά και άλλα οφέλη.

Για περισσότερες λεπτομέρειες πιάστε [εδώ](#)

Αποφάσεις Ανεξάρτητων Αρχών & Οργάνων

Κώδικας Διαχείρισης του Ελληνικού Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας

Με απόφαση της ΡΑΕ τροποποιήθηκαν διατάξεις του Κώδικα Διαχείρισης του Ελληνικού Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΦΕΚ Β' 103/31.1.2012) και του Κώδικα Συναλλαγών Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΦΕΚ Β' 2310/2018) ως προς τη διαχείριση καταστάσεων έκτακτης ανάγκης, ελλείψεων του συστήματος, καθώς και την διαδικασία εγγραφής στο Μητρώο.

Για περισσότερες λεπτομέρειες πιάστε [εδώ](#)

Υπηρεσίες Τελευταίου Καταφυγίου Ηλεκτρικής Ενέργειας

Καθορίστηκε η διαδικασία, οι όροι και τα κριτήρια επιλογής με πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος υποψηφίων προμηθευτών για τις υπηρεσίες Τελευταίου Καταφυγίου Ηλεκτρικής Ενέργειας για περίοδο τριών ετών (εκκινούσα από τις 23.03.2019).

Για περισσότερες λεπτομέρειες πιάστε [εδώ](#)

Κανονισμός καθορισμού των τελών διέλευσης και των τελών χρήσης

Με απόφαση της ΕΕΤΤ εκδόθηκε ο Κανονισμός καθορισμού των τελών διέλευσης και των τελών χρήσης δικαιωμάτων διέλευσης για όλη την Ελλάδα, κατ' εφαρμογή της παρ. 9 του άρθρου 28, του ν. 4070/2012. Οι διατάξεις του κανονισμού αφορούν: α) τον υπολογισμό τελών διέλευσης που χορηγούνται μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος και β) τον υπολογισμό τελών χρήσης δικαιωμάτων διέλευσης που αφορούν έτη χρήσης από την έναρξη ισχύος του κανονισμού και εφεξής, ανεξαρτήτως του χρόνου εγκατάστασης των σχετικών δικτύων ή ευκολιών.

Για περισσότερες λεπτομέρειες πιάστε [εδώ](#)

Εθνικός Κανονισμός Ανοικτού Διαδικτύου

Η ΕΕΤΤ εξέδωσε τον Εθνικό Κανονισμό Ανοικτού Διαδικτύου εξειδικεύοντας θέματα του Κανονισμού (ΕΕ) 2015/2120 για τη θέσπιση μέτρων σχετικά με την πρόσβαση στο ανοικτό διαδίκτυο και την τροποποίηση της οδηγίας 2002/22/ΕΚ για την καθολική υπηρεσία και τα δικαιώματα των χρηστών όσον αφορά δίκτυα και υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών αναφορικά με τις υπηρεσίες πρόσβασης στο Διαδίκτυο των παροχών που δραστηριοποιούνται στην ελληνική αγορά υπό καθεστώς Γενικής Άδειας.

Για περισσότερες λεπτομέρειες πιάστε [εδώ](#)

02. ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

Παναγιώτης Καζαντζής
Οικονομικός Διευθυντής ΤΕΡΝΑ Α.Ε
Αναπληρωτής Οικονομικός Δ/ΝΤΗΣ
Ομίλου ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ
<https://bit.ly/2TbW2lt>

«Η χαμένη τιμή της φορολογικής μεταρρύθμισης»

Σε κάθε ευνοούμενη και συναλλαγματικά κατοχυρωμένη κοινωνία, η Δημοσιονομική και αναπτυξιακή πολιτική κάθε χώρας πρέπει να στοχεύει σε α) **Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας** της Οικονομίας, β) **Αύξηση του Εγχώριου Προϊόντος**, γ) Προώθηση της απασχόλησης, δ) Ενίσχυση των **φορολογικών εσόδων**, ε) Προοδευτική κατανομή των φορολογικών βαρών στις κοινωνικές ομάδες **βάση της εισοδηματικής τους κατάστασης**. Στη χώρα μας αντίθετα, τα τελευταία χρόνια γινόμαστε μάρτυρες μιας αγωνιάδους προσπάθειας της Δημόσιας Διακίνησης για **περιστολή του Προϋπολογιστικού ελλείμματος** και **αύξηση των ετησίων εσόδων**, μέσω της αυξανόμενης επιβολής φόρων και ποινών- προστίμων με χαρακτηριστικά οικονομικής και κοινωνικής εξόντωσης αντί για δημοσιονομική εξυγίανση κλάδων και επιχειρήσεων και ενίσχυση της εύρυθμης λειτουργίας της αγοράς. Αντί για **εμπέδωση επιχειρηματικής και φορολογικής ηθικής**, παρατηρείται **συρρίκνωση της φορολογικής βάσης**, **αύξηση της φοροδιαφυγής**, **διόγκωση της παράνομης οικονομίας** και **συρρίκνωση της Οικονομικής βάσης των επιχειρήσεων**.

Τα τελευταία χρόνια, η κυβέρνηση επιχειρεί μία νέα «**φορολογική και αναπτυξιακή μεταρρύθμιση**» μέσω της **σύστασης ειδικών επιτροπών** εξορθολογισμού του φορολογικού μας συστήματος και του ισχύοντος αναπτυξιακού νόμου, πλαίσια τα οποία πρέπει να λειτουργούν **παράλληλα και συμπληρωματικά**.

Οι μεταρρυθμίσεις όμως αυτές πρέπει να ειδωθούν μέσα από μία τελείως διαφορετική οπτική:

Η **αναβάθμιση της Ελλάδας σε ισότιμο εταίρο** της ευρύτερης ευρωπαϊκής συμμαχίας, το **άνοιγμα των εθνικών συνόρων** για τη διακίνηση εμπορευμάτων και ανθρώπων, η **μετεξέλιξη της Ε.Ε σε σοβαρό και ισότιμο εταίρο** στην διαμόρφωση των διεθνών οικονομικών εξελίξεων, οι **τεχνολογικές εξελίξεις**, η παγκόσμια πλέον **διακίνηση κεφαλαίων και επενδυτικών πόρων** και η **εισαγωγή και χρησιμοποίηση κοινού νομίσματος εντός της ΕΕ**, επιβάλλουν νέα θεώρηση των πραγμάτων.

Η **διοίκηση** πρέπει νομοτελειακά να **στρέψει τις μεταρρυθμιστικές βλέψεις της στην ενίσχυση της αναπτυξιακής πολιτικής**, μέσω θέσπισης **κανόνων και όρων πραγματικής ενίσχυσης του επιχειρηματικού γίγνεσθαι**, στα πλαίσια τις διευρυμένης καταναλωτικής αγοράς. **Οι νέες μορφές χρηματοδότησης και εξεύρεσης κεφαλαίων** που ισχύουν διεθνώς, ως και οι **συνθήκες που διαμορφώνονται παγκόσμια** στον τρόπο υλοποίησης επενδύσεων και έργων υποδομής, αποτελώντας τις σύγχρονες εκφάνσεις του επιχειρηματικού γίγνεσθαι, **θα πρέπει να εγκαθιδρυθούν και στη χώρα μας**, μέσω υιοθέτησης **σύγχρονων και καινοτόμων όρων λειτουργίας της αγοράς**.

Το κράτος θα πρέπει να **αποβάλλει τον αρτηριοσκληρωτικό και απολιθωμένο τρόπο διοίκησης**, καθώς και τους λεονταρισμούς περί γενικευμένης κάθαρσης και να **γυρίσει σελίδα “μεταρρυθμίζοντας” εν τοις πράγματι την οικονομία** και μεταλλάσσοντας τη χώρα σε ένα **σύγχρονο και εύρωστο ευρωπαϊκό κράτος** (π.χ. η διεθνώς διαμορφούμενη μεθοδολογία κατασκευής έργων υποδομής μέσω P.P.I. (Public Private Initiative), δηλαδή **μέσω αυτοχρηματοδοτούμενων κεφαλαιακών δομών**, πρέπει να ενταχθεί και στη χώρα μας, με τη **θέσπιση αναπτυξιακών και φορολογικών κινήτρων υποβοήθησης της υλοποίησης τέτοιων επενδύσεων**.

Από την άλλη, η **εξαγγελλλόμενη μείωση των φορολογικών συντελεστών** εάν δεν ενισχυθεί με **συμπληρωματικά κίνητρα ένταξης της παραοικονομίας στο παραγωγικό κύκλωμα** και περαιτέρω **ενίσχυσης της επέκτασης των επιχειρήσεων στον διεθνή στίβο**, πολύ φοβούμαστε ότι θα αποτελέσει άλλη μια ανεπιτυχή προσπάθεια “πολιτικής” παρέμβασης στην οικονομία.

Ας μην χαθεί άλλη μία ευκαιρία –ίσως ή τελευταία - **για μετεξέλιξη της χώρας σε μια ατμομηχανή ανάπτυξης και προόδου**. **Ας ξεπερασθεί επιτέλους το “πολιτικό κόστος”** για μία **εκ βάθρων ριζοσπαστική προσπάθεια ανέλιξης της χώρας**.

Για το πλήρες άρθρο πιάστε [εδώ](#)

Πρόσφατες Νομοθετικές εξελίξεις

Rebate - ΦΠΑ: Έκδοση πιστωτικού τιμολογίου από τους Κατόχους Αδείας Κυκλοφορίας (Κ.Α.Κ.)

Με απόφαση της ΑΑΔΕ ορίζεται ότι οι Κάτοχοι Αδείας Κυκλοφορίας (ΚΑΚ) φαρμακευτικών προϊόντων εκδίδουν πιστωτικό τιμολόγιο (8 παρ.6 ΕΛΠ) και για τις εκπτώσεις-επιστροφές από τους Κατόχους Αδείας Κυκλοφορίας (ΚΑΚ) προς τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης (ΦΚΑ), καθώς οι ίδιοι (ΚΑΚ) υποχρεούνται κάθε τρίμηνο σε ποσό επιστροφής ίσο με το ποσοστό επί των συνολικών πωλήσεων, του προηγούμενου τριμήνου όλων των συσκευασιών, περιεκτικοτήτων και μορφών του εκάστοτε φαρμακευτικού προϊόντος. Ο ΣΕΒ και η ΠΕΦ είχαν έγκαιρα αναδείξει την ανάγκη εξορθολογισμού του ΦΠΑ με υπομνήματα και συζητήσεις με τους συναρμόδιους φορείς. Ιδιαίτερα θετική η συνεισφορά της ΑΑΔΕ στις τεχνικές συναντήσεις από κοινού με ΣΕΦ, ΠΕΦ και ΣΦΕΕ, όπως αναδεικνύεται σε σχετικό **flash report του ΣΕΒ**.

Για περισσότερες λεπτομέρειες πιάστε [εδώ](#) και για το flash report του ΣΕΒ πιάστε [εδώ](#)

Όροι και προϋποθέσεις για την χορήγηση κινήτρων για την ενίσχυση των θέσεων απασχόλησης

Με την με αριθμό ΠΟΛ. 1244/2018 απόφαση της ΑΑΔΕ καθορίζονται οι όροι, οι προϋποθέσεις και η διαδικασία χορήγησης του φορολογικού κινήτρου της έκπτωσης των εργοδοτικών εισφορών του άρθρου 71Δ παρ. 1 του ΚΦΕ (ν.4172/2013). Ο ΣΕΒ ανέδειξε το θέμα σε ειδικό flash report, επισημαίνοντας ότι πρόκειται για ένα θετικό, αλλά μικρό βήμα που δεν ανταποκρίνεται στις ανάγκες των επιχειρήσεων για μια πιο γενναία μείωση της φορολογίας και των ασφαλιστικών εισφορών εργοδοτών και εργαζομένων.

Για περισσότερες λεπτομέρειες πιάστε [εδώ](#) και για το flash report του ΣΕΒ πιάστε [εδώ](#)

Φ.Π.Α.: Απαλλαγή των μικρών επιχειρήσεων

Απαλλάσσονται από την υποχρέωση υποβολής δήλωσης ΦΠΑ και καταβολής του φόρου αυτού, ανεξάρτητα από την κατηγορία λογιστικών αρχείων (βιβλίων) που τηρούν, όχι μόνο οι υποκείμενοι στον φόρο, οι οποίοι κατά το προηγούμενο φορολογικό έτος πραγματοποίησαν παραδόσεις αγαθών και παροχές υπηρεσιών ύψους μέχρι δέκα χιλιάδες (10.000) ευρώ, χωρίς στο ποσό αυτό να περιλαμβάνεται Φ.Π.Α., αλλά και οι νέοι υποκείμενοι, οι οποίοι με την υποβολή της δήλωσης έναρξης των εργασιών τους επιθυμούν την ένταξη στο καθεστώς αυτό.

Για περισσότερες λεπτομέρειες πιάστε [εδώ](#)

Παραγωγή οπτικοακουστικών μέσων: Όροι και προϋποθέσεις για την χορήγηση κινήτρων

Καθορίζονται οι όροι, οι προϋποθέσεις και η διαδικασία για την χορήγηση φορολογικών κινήτρων για την ενίσχυση της παραγωγής οπτικοακουστικών μέσων του άρθρου 71Ε του ΚΦΕ ώστε, για το φορολογικό έτος 2019 τα ποσά που καταβάλλουν τα νομικά πρόσωπα, οι νομικές οντότητες καθώς και τα φυσικά πρόσωπα που ασκούν επιχειρηματική δραστηριότητα και αφορούν ποσοστό 30% των επιλέξιμων δαπανών καθενός οπτικοακουστικού έργου, αφαιρούνται από τα καθαρά φορολογητέα αποτελέσματά τους.

Για περισσότερες λεπτομέρειες πιάστε [εδώ](#)

Πληρωμή με κάρτα: α) προθεσμία ηλεκτρονικής δήλωσης επαγγελματικών λογαριασμών β) συμπλήρωση πίνακα υπόχρεων

Οι δικαιούχοι πληρωμής με κάρτα υποχρεούνται να δηλώσουν, να προσθέσουν ή να διαγράψουν ηλεκτρονικά τους Επαγγελματικούς Λογαριασμούς τους στον διαδικτυακό τόπο της ΑΑΔΕ έως τις 28.2.2019. Παράλληλα, συμπληρώνεται ο πίνακας των υπόχρεων να αποδέχονται μέσα πληρωμής με κάρτα κατά την ολοκλήρωση πράξεων πληρωμής που ενεργούν για λόγους που δεν εμπίπτουν στην εμπορική, επιχειρηματική ή επαγγελματική τους δραστηριότητα και αντικαθίσταται το παράρτημα που αναφέρεται στους υπόχρεους απόδοσης μέσων πληρωμής με κάρτα.

Για περισσότερες λεπτομέρειες πιάστε [εδώ](#) και [εδώ](#)

Φορολογική μεταχείριση της ωφέλειας από διαγραφή χρέους

Παρέχονται διευκρινήσεις σχετικά με τη φορολογική μεταχείριση της ωφέλειας που αποκτά νομικό πρόσωπο, νομική οντότητα, καθώς και φυσικό πρόσωπο με εισόδημα από επιχειρηματική δραστηριότητα, από τη διαγραφή (μέρους ή του συνόλου) χρέους του ίδιου προς πιστωτικό ή χρηματοδοτικό ίδρυμα στο πλαίσιο εξωδικαστικού συμβιβασμού (για οφειλές που βρίσκονταν σε καθυστέρηση στις 31.12.2017 ή ήταν επίδικες ή ρυθμισμένες ή υπάγονταν στο πεδίο εφαρμογής του ν.4469/2017 και για συμφωνίες εξωδικαστικού συμβιβασμού που έχουν συναφθεί από 1.1.2016-31.12.2018 ή συνάπτονται βάσει του ν.4469/2017) ή σε εκτέλεση δικαστικής απόφασης.

Για περισσότερες λεπτομέρειες πιάστε [εδώ](#)

ΚΦΕ: Δεν υπόκειται σε φόρο εισοδήματος το αντίτιμο που καταβάλλεται για τη σύσταση ή μεταβίβαση του δικαιώματος επικαρπίας μετοχών έναντι ανταλλάγματος

Δεν επιβάλλεται φόρος εισοδήματος στην περίπτωση σύστασης ή μεταβίβασης εξ επαχθούς αιτίας (με αντάλλαγμα) δικαιώματος επικαρπίας μετοχών, εφόσον η πράξη αυτή (μεταβίβαση) πραγματοποιηθεί ως μεμονωμένο γεγονός. Συνεπώς, το αντίτιμο που λαμβάνεται στην περίπτωση σύστασης ή μεταβίβασης επικαρπίας μετοχών δεν αποτελεί καταρχήν εισόδημα και συνεπώς δεν υπόκειται ούτε σε φόρο εισοδήματος ούτε σε ειδική εισφορά αλληλεγγύης. Αντιθέτως, στην περίπτωση συστηματικής διενέργειας των πράξεων αυτών (σε περίπτωση τριών ομοειδών συναλλαγών/ εξαμήνου), το αντίτιμο που καταβάλλεται δύναται να θεωρηθεί εισόδημα που κτάται από την άσκηση επιχειρηματικής δραστηριότητας, υποκείμενο σε φόρο εισοδήματος και ως προς την τυχόν προκύπτουσα υπεραξία (άρθρο 42 ΚΦΕ).

Για περισσότερες λεπτομέρειες πιάστε [εδώ](#)

ΚΦΕ: Πίστωση εταιρικού φόρου. Αποφυγή διπλής φορολόγησης εισοδήματος από μερίσματα που αποκτά φυσικό πρόσωπο, φορολογικός κάτοικος Ελλάδας από αλλοδαπή εταιρεία

Με εγκύκλιο της ΑΑΔΕ όσον αφορά στην φορολογική μεταχείριση μερισμάτων που προκύπτουν σε άλλο κράτος από τις εφαρμοστέες ΣΑΔΦ συνάγεται ότι το Κράτος κατοικίας του μετόχου επιτρέπεται να φορολογεί μερίσματα που προκύπτουν στο άλλο Κράτος, αλλά οφείλει να πιστώνει έναντι του δικού του φόρου επί των μερισμάτων αυτών τον φόρο που καταβλήθηκε στο Κράτος στο οποίο προκύπτουν τα μερίσματα βάσει του συντελεστή που καθορίζεται στις σχετικές διατάξεις της οικείας ΣΑΔΦ. Περαιτέρω, με την ως άνω εγκύκλιο διευκρινίζεται ότι **κατ' εφαρμογή των διατάξεων ορισμένων ΣΑΔΦ από τον φόρο που αναλογεί στα μερίσματα που αποκτά φυσικό πρόσωπο – φορολογικός κάτοικος Ελλάδας, από αλλοδαπή εταιρεία, πιστώνεται και ο εταιρικός φόρος αλλοδαπής**, ενώ για όσα θέματα δεν ρυθμίζονται ρητά από τις διατάξεις της Σύμβασης, εφαρμόζονται οι διατάξεις της εσωτερικής μας νομοθεσίας και συγκεκριμένα ο ΚΦΕ (ν.4172/2013) και ο ΚΦΔ (ν.4174/2013).

Για περισσότερες λεπτομέρειες πιάστε [εδώ](#)

Τέλη Χαρτοσήμου: Μισθώσεις από Airbnb

Με την με αριθμό **Ε. 2016/2019** εγκύκλιο της ΑΑΔΕ διευκρινίζεται ότι όταν «**διαχειριστές ακινήτων**» μισθώνουν ακίνητα από τους ιδιοκτήτες τους προκειμένου να τα διαθέσουν σε πλατφόρμες βραχυχρόνιας μίσθωσης (Airbnb) με την ιδιότητα του υπεκμισθωτή, η αρχική συμφωνία μίσθωσης που συνάπτεται μεταξύ του διαχειριστή και του ιδιοκτήτη του ακινήτου υπάγεται σε **τέλη χαρτοσήμου 3%** (πλέον ΟΓΑ χαρτοσήμου 20%), σύμφωνα με το άρθρο 13 παρ. 2 του Κώδικα Νόμων περί Τελών Χαρτοσήμου.

Για περισσότερες λεπτομέρειες πιάστε [εδώ](#)

Διενεργούμενοι φορολογικοί έλεγχοι εντός του έτους 2019

Με απόφαση της ΑΑΔΕ ορίζεται ότι το **εντός του έτους 2019 θα διενεργηθούν 25.000 φορολογικοί έλεγχοι** (πλήρεις και μερικοί) από τις φορολογικές ελεγκτικές αρχές. Από το σύνολο των ελεγχόμενων υποθέσεων, τουλάχιστον το 70% θα αφορά φορολογικά έτη, χρήσεις, υποθέσεις, περιόδους ή υποχρεώσεις της τελευταίας πενταετίας και τουλάχιστον το 75% αυτών θα αφορά καταρχήν σε ελέγχους της τελευταίας τριετίας για τις οποίες έχει λήξει η προθεσμία υποβολής δήλωσης φορολογίας εισοδήματος.

Για περισσότερες λεπτομέρειες πιάστε [εδώ](#)

Έντυπα ΑΑΔΕ

Με απόφαση της ΑΑΔΕ καθορίζεται:

α) ο τύπος και το περιεχόμενο της «ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΑΠΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ» (έντυπο Ε3), καθώς και της κατάστασης φορολογικής αναμόρφωσης που τη συνοδεύει.

Για περισσότερες λεπτομέρειες πιάστε [εδώ](#)

β) η διαδικασία, ο τύπος και το περιεχόμενο της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος φυσικών προσώπων (Ε1, Ε2 και Ε3) φορολογικού έτους 2018 και των λοιπών εντύπων και δικαιολογητικών εγγράφων που συνυποβάλλονται με αυτή.

Για περισσότερες λεπτομέρειες πιάστε [εδώ](#)

γ) ο τύπος και το περιεχόμενο της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος νομικών προσώπων και νομικών οντοτήτων (έντυπο Ν), η οποία υποβάλλεται για το φορολογικό έτος 2018 υποχρεωτικά με τη χρήση ηλεκτρονικής μεθόδου επικοινωνίας στην αρμόδια Δ.Ο.Υ.

Για περισσότερες λεπτομέρειες πιάστε [εδώ](#)

Παράλληλα, παρέχονται οδηγίες:

α) για τη συμπλήρωση του εντύπου Ε3 και της Κατάστασης Φορολογικής Αναμόρφωσης φορολογικού έτους 2018.

Για περισσότερες λεπτομέρειες πιάστε [εδώ](#)

β) για τη συμπλήρωση και την εκκαθάριση της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος νομικών προσώπων και νομικών οντοτήτων φορολογικού έτους 2018 (Έντυπο Ν).

Για περισσότερες λεπτομέρειες πιάστε [εδώ](#)

Τέλος ταξινόμησης: Δήλωση άφιξης κοινοτικών οχημάτων

Με την με αριθμό **Α. 1051/2019** απόφαση της ΑΑΔΕ καθορίζεται ο τύπος της Δήλωσης Άφιξης Οχημάτων (Δ.Α.Ο.) και η διαδικασία υποβολής αυτής, κατά τη μεταφορά, αποστολή και άφιξη στο εσωτερικό της χώρας των υποκειμένων σε τέλος ταξινόμησης κοινοτικών οχημάτων (129 παρ. 1 του ν. 2960/2001), καθώς και ειδικότερα θέματα, ως προς την διαχείριση της εν λόγω Δήλωσης στο Πληροφοριακό Σύστημα Τελωνείων. Περαιτέρω, με την με αριθμό **Ε.2031/2019** εγκύκλιο της ΑΑΔΕ παρέχονται διευκρινίσεις σε σχέση με τις υποχρεώσεις των φορολογουμένων για την υποβολή δηλώσεων ενώπιον των αρμόδιων τελωνειακών αρχών, όσον αφορά στα κοινοτικά οχήματα των βάσεων των δασμολογικών κλάσεων 87.02 και 87.06 της Συνδυασμένης Ονοματολογίας, τα οποία εισέρχονται, είτε έμφορτα είτε αυτοδύναμα, στο εσωτερικό της χώρας.

Για περισσότερες λεπτομέρειες σχετικά με την Α.1051/2019 πιάστε [εδώ](#) και σχετικά με την Ε.2031/2019 πιάστε [εδώ](#)

Νομολογία και Γνωμοδοτήσεις ΝΣΚ

ΣΤΕ 89/2019: Προϋποθέσεις επιβολής τέλους επιτηδεύματος στους ελεύθερους επαγγελματίες

Το ΣΤΕ έκρινε ότι οι **ελεύθεροι επαγγελματίες**, οι οποίοι είχαν προβεί κατά το παρελθόν σε **έναρξη εργασιών**, αλλά σε **επάγγελμα διαφορετικό του ενεστώτος επαγγέλματός τους** και **έπειτα διέκοψαν** την επαγγελματική τους δραστηριότητα, **εξαιρούνται επί πενταετία από την υποχρέωση καταβολής τέλους επιτηδεύματος** για την άσκηση του νέου επαγγέλματός τους, ανεξαρτήτως: (α) αν η αρχική έναρξη εργασιών είχε λάβει χώρα σε χρόνο προγενέστερο της πενταετίας από τη γένεση της σχετικής φορολογικής υποχρέωσης και (β) αν ο υπόχρεος είχε συμπληρώσει πέντε έτη άσκησης της αρχικής επαγγελματικής του δραστηριότητας.

Για περισσότερες λεπτομέρειες επικοινωνήστε με τη συντακτική ομάδα

ΣΤΕ 1347/2018: Έκδοση πράξης επιβολής προστίμου για παραβάσεις του ΚΒΣ που διαπιστώνονται από συμπληρωματικά στοιχεία που περιήλθαν σε γνώση της μετά την πάροδο 5ετίας από το τέλος της διαχειριστικής περιόδου που έπεται εκείνης, στην οποία αφορά η παράβαση

Το Συμβούλιο της Επικρατείας με την με αριθμό 1347/2018 απόφαση του έκρινε ότι η διάταξη της παρ. 5 του άρθρου 9 του ν.2523/97, θεσπίζοντας ανάλογη εφαρμογή των περί παραγραφής διατάξεων που ισχύουν στη φορολογία εισοδήματος και επί επιβολής προστίμων για παραβάσεις του Κ.Β.Σ., έχει την έννοια, κατά το μέρος που παραπέμπει στις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις περί παραγραφής του δικαιώματος του Δημοσίου προς ενέργεια συμπληρωματικής εγγραφής στη φορολογία εισοδήματος, ότι **δύναται η φορολογική αρχή να εκδώσει πράξη επιβολής προστίμου για παραβάσεις του Κ.Β.Σ., που διαπιστώνονται από συμπληρωματικά στοιχεία που περιήλθαν σε γνώση της μετά την πάροδο πενταετίας από το τέλος της διαχειριστικής περιόδου που έπεται εκείνης, στην οποία αφορά η παράβαση, ανεξαρτήτως αν πραγματοποιήθηκε σχετική εγγραφή, αρχική ή συμπληρωματική, στη φορολογία εισοδήματος ή αν η εγγραφή αυτή οριστικοποιήθηκε ή όχι, αρκεί η πράξη επιβολής προστίμου να εκδοθεί και κοινοποιηθεί εντός της προβλεπόμενης από το άρθρο 84 παρ. 4 του Κ.Φ.Ε. δεκαετούς προθεσμίας από το τέλος της ανωτέρω διαχειριστικής περιόδου.**

Για περισσότερες λεπτομέρειες επικοινωνήστε με τη συντακτική ομάδα

ΣΤΕ 1776/2018: Μη μετατροπή των ανωνύμων μετοχών σε ονομαστικές, εντός των νομίμων προθεσμιών

Το Συμβούλιο της Επικρατείας με την με αριθμό 1776/2018 απόφαση του έκρινε ότι **η μη μετατροπή των ανωνύμων μετοχών σε ονομαστικές, εντός των νόμιμων προθεσμιών, με την έκδοση από την εταιρεία νέων τίτλων, μπορεί να συνεπάγεται διοικητικές κυρώσεις σε βάρος της εταιρείας, δεν θίγει όμως την εγκυρότητα των ανωνύμων μετοχών και των πιθανών μεταβιβάσεών τους εξ επαχθούς αιτίας. Άλλωστε, ούτε στην τελευταία αυτή περίπτωση, υφίσταται υποχρέωση υποβολής δήλωσης φόρου μεταβίβασης μετοχών, εφόσον η ανώνυμη εταιρεία δεν είχε ονομαστικοποιήσει τις μετοχές της.**

Για περισσότερες λεπτομέρειες επικοινωνήστε με τη συντακτική ομάδα

ΣΤΕ 1768/2018: Συνταγματική η έκτακτη οικονομική εισφορά του άρθρου 18 του Ν. 3758/2009

Το Συμβούλιο της Επικρατείας με την με αριθμό 1768/2018 απόφαση του έκρινε ότι **ο καθορισμός του ποσού των 60.001 ευρώ, ως του κατώτατου ορίου πέραν του οποίου και μόνο επιβάλλεται η επίμαχη εισφορά και ο καθορισμός αυτής σε συγκεκριμένο ποσό για κάθε κλιμάκιο εισοδήματος, δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι υπερβαίνει τα όρια της ευχέρειας του φορολογικού νομοθέτη να καθορίζει τον αριθμό των κλιμακίων της επίδικης εισφοράς, το ποσό του εισοδήματος στο οποίο αφορά καθένα από τα κλιμάκια αυτά και το αντίστοιχα επιβαλλόμενο ποσό έκτακτης εισφοράς.** Συνεπώς, δεν αντίκειται στις διατάξεις της παρ. 5 του άρθρου 4 του Συντάγματος η πρόβλεψη με το άρθρο 18 παρ. 2 του ν.3758/2009 επιβολής έκτακτης εισφοράς 1.000 για ετήσιο συνολικό ατομικό εισόδημα από 60.001 έως 80.000 ευρώ.

Για περισσότερες λεπτομέρειες επικοινωνήστε με τη συντακτική ομάδα.

03. ΕΡΓΑΣΙΑΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ & ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

Μάγδα Κωνσταντέλου

Human Resources Manager Greece and Cyprus
IBM Hellas AE

<https://www.linkedin.com/in/magda-constantelou-02ab22/?originalSubdomain=gr>

«Προκλήσεις από τις νέες μεταρρυθμίσεις στην εργατική νομοθεσία- Ν.4554/2018»

Όλες οι επιχειρήσεις ανεξαρτήτως μεγέθους προσδοκούν απλοποίηση των γραφειοκρατικών διαδικασιών. Είναι αλήθεια ότι τα τελευταία χρόνια υπήρξαν πολλές πρωτοβουλίες στον εργασιακό και ασφαλιστικό τομέα προς την κατεύθυνση της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης. Η εποχή των χειρογράφων έληξε οριστικά με την ΕΡΓΑΝΗ και την ΗΔΙΚΑ. Παρά ταύτα, πρόσφατες νομοθετικές ρυθμίσεις δημιουργούν αυξημένη πολυπλοκότητα σε ήδη υπάρχουσες χρονοβόρες διαδικασίες.

Μια από αυτές αφορά και το νόμο περί ευθύνης αναθέτοντος, εργολάβου και υπεργολάβου έναντι των εργαζομένων. Σύμφωνα με την παράγραφο 4 του άρθρου 9 του Ν.4554/2018 «Ο εργολάβος υποχρεούται να αποστέλλει κάθε μήνα στον αναθέτοντα αποδείξεις καταβολής των αποδοχών και των τυχόν οφειλόμενων αποζημιώσεων απόλυσης και βεβαιώσεις καταβολής των ασφαλιστικών εισφορών των εργαζομένων του καθώς και των εργαζομένων του υπεργολάβου σε περίπτωση υπεργολαβίας».

Η εν λόγω διάταξη γεννά τα εξής ζητήματα:

- **Απαιτεί την ad hoc δημιουργία ενός κοστοβόρου μηχανισμού ελέγχου** εντός των επιχειρήσεων που εκφεύγει πλήρως του κύριου τομέα δραστηριοτήτων τους, τη στιγμή που ο έλεγχος ύπαρξης υποκρυπτόμενης εργασίας μπορεί να πραγματοποιηθεί πολύ πιο αποτελεσματικά από τις υπηρεσίες του ίδιου του κράτους.
- **Καθιστά πρακτικά πολύ δύσκολο τον υπολογισμό του αναλογούντος ποσού που μία εταιρεία ως εργολάβος μπορεί να κληθεί να αναλάβει** (αναφορικά με απλήρωτους μισθούς, αποζημιώσεις απόλυσης και ασφαλιστικών εισφορών) για τις εταιρείες που χρησιμοποιεί ως υπεργολάβους.
- **Οδηγεί σε διευρυμένη επεξεργασία προσωπικών δεδομένων** επιβάλλοντας στις επιχειρήσεις την υποχρέωση προστασίας των σχετικών στοιχείων προσωπικού των υπεργολάβων τους τα οποία και λαμβάνουν έτσι ώστε να πραγματοποιήσουν τον έλεγχο όπως επιτάσσει ο νόμος, ενώ, σε περίπτωση μη αποτελεσματικής διασφάλισής τους, τους εκθέτει στα εξαιρετικά υψηλά πρόστιμα, που προβλέπει ο Γενικός Κανονισμός Προστασίας των Προσωπικών Δεδομένων.

Τέλος, σε ένα ακόμα παράδειγμα αυξημένης γραφειοκρατίας, θα πρέπει να αναφέρουμε και την, από την 1η Σεπτεμβρίου 2018, υποχρέωση αναγγελίας πραγματοποίησης της υπερεργασίας και της υπερωριακής απασχόλησης, μέσω του ειδικού εντύπου του ΕΡΓΑΝΗ, πριν από την πραγματοποίησή τους. Σε επιχειρήσεις οι οποίες δραστηριοποιούνται στον τομέα της υποστήριξης επιχειρησιακών λειτουργιών των πελατών τους, η ανάγκη για υπερεργασία ή υπερωρία μπορεί να δημιουργηθεί κυριολεκτικά την τελευταία στιγμή. Κάτι τέτοιο, ειδικά αν αφορά σε μεγάλο αριθμό υπαλλήλων που πρέπει να εργαστούν πέραν του κανονικού ωραρίου απασχόλησής τους, μπορεί να καταστήσει δύσκολη την διαδικασία υποβολής και να απαιτήσει αυξημένο αριθμό υπαλλήλων στο τμήμα Προσωπικού, οι οποίοι κανονικά δεν θα απαιτούνταν για τις ανάγκες της επιχείρησης και θα πρέπει επιπλέον να εργαστούν υπερωριακά προκειμένου να «ανεβάσουν» στο σύστημα ΕΡΓΑΝΗ τις υπερωρίες των ιδίων και των συναδέλφων τους. Η δε δυνατότητα αποστολής SMS, παρά το ότι εδόθη για σκοπούς διευκόλυνσης, δεν αποτελεί τελικώς λύση για τα ανωτέρω προβλήματα.

Εκείνο που θα μπορούσε να βοηθήσει αποτελεσματικά ως πρώτο μέτρο θα ήταν η κατάργηση της υποχρέωσης προηγούμενης αναγγελίας της υπερεργασίας χωρίς αυτό να απαλλάσσει τον εργοδότη από την υποχρέωση αμοιβής της.

Σε κάθε περίπτωση, ο διάλογος μεταξύ των κοινωνικών εταίρων και η σωστή αντίληψη του πώς κινείται μία στρατηγική πιθανών επενδυτών και συνολικά η αγορά – ελληνική και ξένη – θα βοηθήσουν στη βελτίωση των συνθηκών τόσο για τους εργαζόμενους όσο και για τους εργοδότες.

Πρόσφατες Νομοθετικές εξελίξεις

Αύξηση κατώτατου μισθού

Δημοσιεύθηκε στο ΦΕΚ η με αριθ. οικ.4241/127/2019 απόφαση της Υπ. Εργασίας, με την οποία ορίζεται ο κατώτατος μισθός και η με αριθ. οικ. 4595/Δ1.1613/2019 απόφαση με την οποία παρατείνεται από τις 16.2.2019 στις 28.2.2019 η προθεσμία για τη δήλωση από τους εργοδότες στο Π.Σ. «ΕΡΓΑΝΗ» των μεταβολών στις αποδοχές των εργαζομένων.

Για περισσότερες λεπτομέρειες πιάστε [εδώ](#) και [εδώ](#)

Εξωδικαστικός μηχανισμός ρύθμισης οφειλών

Κοινοποιούνται οι διατάξεις του άρθρου 45 του ν. 4587/2018 «Επείγουσες ρυθμίσεις αρμοδιότητας Υπουργείου Μεταναστευτικής Πολιτικής και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ 218/Α/24-12-2018), με τις οποίες τροποποιούνται οι διατάξεις του εξωδικαστικού μηχανισμού ρύθμισης οφειλών (ν. 4469/2017).

Για περισσότερες λεπτομέρειες πιάστε [εδώ](#)

Παράταση προθεσμίας ηλεκτρονικής υποβολής του εντύπου Ε11

Δημοσιεύθηκε η με αρ. 2428/Δ1.853/22-1-2019 απόφαση του Υπ. Εργασίας με την οποία παρατάθηκε η προθεσμία ηλεκτρονικής υποβολής του εντύπου Ε11 όπως αναφέρεται στην παρ. 4.23 του άρθρου 4 της αριθμ. οικ. 32143/Δ1.11288/11-6-2018 (Β' 2401/22-6-2018) απόφασης της Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης «Επανακαθορισμός όρων ηλεκτρονικής υποβολής εντύπων αρμοδιότητας Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας (ΣΕΠΕ) και Οργανισμού Απασχολήσεως Εργατικού Δυναμικού (ΟΑΕΔ)», έως και την 28η Φεβρουαρίου 2019.

Για περισσότερες λεπτομέρειες πιάστε [εδώ](#)

Τίτλοι κτήσης - πρώην απόδειξη επαγγελματικής δαπάνης

Με Υπουργική Απόφαση καθορίστηκε η καταβολή ασφαλιστικών εισφορών στον ΕΦΚΑ για τους αμειβόμενους με παραστατικά παρεχόμενων υπηρεσιών σε εφαρμογή του άρθρου 55 του Ν. 4509/2017. Με την με αρ. 4624/106/5.2.2019 εγκύκλιο του Υπ. Εργασίας διευκρινίστηκε, μεταξύ άλλων, ότι οι ρυθμίσεις, θα έχουν εφαρμογή σε συμβάσεις που καταρτίζονται από την 1.2.2019.

Για περισσότερες λεπτομέρειες πιάστε [εδώ](#) και [εδώ](#)

Εξαίρεση από την ασφάλιση του κλάδου υγείας ΕΦΚΑ των μη μισθωτών ασφαλισμένων από τις εισφορές κλάδου υγείας κατά τη διάρκεια της υποχρεωτικής στρατιωτικής θητείας

Δημοσιεύθηκε η με αρ. 6/2019 Εγκύκλιος του ΕΦΚΑ με θέμα: «Εξαίρεση των μη μισθωτών ασφαλισμένων από τις εισφορές κλάδου υγείας κατά τη διάρκεια της υποχρεωτικής στρατιωτικής θητείας». Με την εγκύκλιο καθορίζονται οι ενέργειες, οι προϋποθέσεις για την εξαίρεση από την καταβολή εισφοράς υπέρ υγειονομικής περίθαλψης του Ε.Φ.Κ.Α. για όλο το χρονικό διάστημα της στρατιωτικής θητείας των μη μισθωτών ασφαλισμένων στον ΕΦΚΑ.

Για περισσότερες λεπτομέρειες πιάστε [εδώ](#)

Παράλληλη ασφάλιση στον κλάδο υγείας φορέων που δεν έχουν ενταχθεί στον ΕΦΚΑ

Δημοσιεύθηκε η με αρ. 5/2019 Εγκύκλιος του ΕΦΚΑ με θέμα: «Εξαίρεση από την ασφάλιση του κλάδου υγείας ΕΦΚΑ», με την οποία καθορίζονται τα πρόσωπα, οι όροι, η διαδικασία και οι προϋποθέσεις εξαίρεσης από την ασφάλιση στον κλάδο υγείας του ΕΦΚΑ, λόγω παράλληλης ασφάλισης στον κλάδο υγείας φορέων που δεν έχουν ενταχθεί στον ΕΦΚΑ.

Για περισσότερες λεπτομέρειες πιάστε [εδώ](#)

Νομολογία και Γνωμοδοτήσεις ΝΣΚ

ΑΠ 879/2018: Καταγγελία σύμβασης εργασίας και υποχρέωση καταβολής μισθών υπερημερίας

Σύμφωνα με την απόφαση δεν στοιχειοθετείται σε βάρος του μισθωτού καταχρηστική άσκηση του δικαιώματος για την επιδίωξη μισθών υπερημερίας, λόγω αρνήσεως της εργοδότης να αποδέχεται πραγματικά την εργασία του μετά την αναγνώριση της ακυρότητας της προηγηθείσας καταγγελίας της συμβάσεως που τους συνέδεε. Δεν διαπιστώνεται κακοβουλία του μισθωτού κατά το διάστημα της υπερημερίας, αλλά **αντικειμενική αδυναμία του ως προς τη δυνατότητα εξεύρεσης νέας θέσης εργασίας**, ανάλογης με τα τυπικά του προσόντα.

Για περισσότερες λεπτομέρειες επικοινωνήστε με τη συντακτική ομάδα

ΑΠ 1003/2018: Καταβολή αποζημίωσης μικρότερης από τη νόμιμη

Για να είναι έγκυρη η καταγγελία της σύμβασης εξαρτημένης εργασίας αορίστου χρόνου από τον εργοδότη, πρέπει να καταβληθεί συγχρόνως η οφειλόμενη αποζημίωση, όπως ορίζει η σχετική απόφαση. Η μη καταβολή ολόκληρης της αποζημίωσης, συνεπάγεται το δικαίωμα του μισθωτού είτε να θεωρήσει άκυρη την καταγγελία και να αξιώσει μισθούς υπερημερίας είτε, παραιτούμενος από το δικαίωμα προσβολής της καταγγελίας ως άκυρης, να ζητήσει την καταβολή του υπολοίπου της αποζημίωσης. Όμως, η καταγγελία δεν είναι άκυρη και ο εργοδότης δεν γίνεται υπερήμερος, σύμφωνα με τα άρθρα 288 και 342 του ΑΚ, αν αυτός προβάλει και αποδείξει κατ' ένσταση, ότι η μη καταβολή ολόκληρης της αποζημίωσης οφείλεται σε παραδρομή ή σε εύλογη αμφιβολία ή σε συγγνωστή πλάνη ως προς τη συνδρομή προϋποθέσεων χορήγησης αυτής (αποζημίωσης) ή ως προς το αληθές ύψος της, οπότε στην περίπτωση αυτή το κύρος της καταγγελίας διασώζεται και ο μισθωτός δύναται να ζητήσει μόνο την καταβολή ή την συμπλήρωση της αποζημίωσης. Σύμφωνα με τις αρχές της καλής πίστωσης και των χρηστών συναλλακτικών ηθών, σε περίπτωση ελλιπούς καταβολής αποζημίωσης η καταγγελία δεν είναι άκυρη, καθόσον το ποσό που καταβλήθηκε ως αποζημίωση, στον ενάγοντα είναι κατ' ολίγον μικρότερο από τη νόμιμη αποζημίωση, σε κάθε δε περίπτωση εναγόμενη και δη οι αρμόδιοι υπάλληλοι του λογιστηρίου της, εύλογα και δικαιολογημένα αμφέβαλαν για το πώς έπρεπε να υπολογισθεί η αποζημίωση.

Για περισσότερες λεπτομέρειες επικοινωνήστε με τη συντακτική ομάδα

ΑΠ 248/2018: Σύμβαση εξαρτημένης εργασίας – Καταχρηστική άσκηση δικαιώματος

Σύμβαση εξαρτημένης εργασίας υπάρχει, όταν οι συμβαλλόμενοι αποβλέπουν στην παροχή της συμφωνημένης εργασίας και στο μισθό, ανεξάρτητα από τον τρόπο καταβολής του και ο εργαζόμενος υπόκειται σε νομική και προσωπική εξάρτηση από τον εργοδότη, που εκδηλώνεται με το δικαίωμα του τελευταίου να δίνει δεσμευτικές για τον εργαζόμενο εντολές και οδηγίες ως προς τον τρόπο και το χρόνο παροχής της εργασίας και να ασκεί εποπτεία και έλεγχο για τη διαπίστωση της συμμόρφωσής του προς αυτές. Κατά την έννοια της διάταξης του άρθρου 281 ΑΚ, **για να χαρακτηριστεί καταχρηστική η άσκηση του δικαιώματος, απαιτείται να έχει δημιουργηθεί στον υπόχρεο, από τη συμπεριφορά του δικαιούχου, σε συνάρτηση και με εκείνη του υπόχρεου και, μάλιστα, ευλόγως, η πεποίθηση ότι ο δικαιούχος δεν πρόκειται να ασκήσει το δικαίωμά του. Απαιτείται, ακόμη, οι πράξεις του υπόχρεου και η υπ' αυτού δημιουργηθείσα κατάσταση, επαγομένη επαχθείς για τον υπόχρεο επιπτώσεις, να τελούν σε αιτιώδη σύνδεσμο με την προηγηθείσα συμπεριφορά του δικαιούχου. Μόνη η μακροχρόνια αδράνεια του δικαιούχου και όταν ακόμη δημιούργησε την εύλογη πεποίθηση στον υπόχρεο ότι δεν υπάρχει το δικαίωμα ή ότι δεν πρόκειται αυτό να ασκηθεί, δεν αρκεί για να καταστήσει καταχρηστική τη μεταγενέστερη άσκηση αυτού, αλλά απαιτείται να συντρέχουν, προσθέτως, ειδικές συνθήκες και περιστάσεις.**

Για περισσότερες λεπτομέρειες επικοινωνήστε με τη συντακτική ομάδα

ΑΠ 525/2018: Ακυρότητα καταγγελίας σύμβασης εργασίας λόγω καταβολής ελλιπούς αποζημίωσης

Μόνη η διαπίστωση καταβολής αποζημίωσης υπολειπόμενης της νόμιμης αρκεί για την αναγνώριση της καταγγελίας σύμβασης εργασίας ως άκυρης. Η ένσταση της εργοδότης εταιρίας περί συγγνωστής της πλάνης ως προς το ακριβές ποσό της οφειλόμενης στον εργαζόμενο αποζημίωσης είναι αβάσιμη στην ουσία της και ως εκ τούτου απορριπτέα, καθόσον **δεν καταβλήθηκε σημαντικό ποσό της αποζημίωσης (1.535,43 ευρώ)**, αλλά και διότι η εργοδότης απασχολεί πλέον των 2.500 εργαζομένων, έχοντας μάλιστα βραβευθεί για το έτος 2011, ενώ συμπεριλαμβάνεται ανάμεσα στις 500 πιο κερδοφόρες εταιρίες, κατέχοντας σημαντική θέση στο κλάδο της και έτσι **δεν δικαιολογείται η πλάνη της ως προς την καταβολή μισθών ή αποζημιώσεων προς τους εργαζομένους της.**

Για περισσότερες λεπτομέρειες επικοινωνήστε με τη συντακτική ομάδα

ΑΠ 1303/2018: Άρνηση αποδοχής μονομερούς βλαπτικής μεταβολής των όρων εργασίας

Η καταγγελία **συμβάσεως εργασίας αορίστου χρόνου** είναι μονομερής, αναπρωτά και για αυτό δεν είναι απαραίτητο να δικαιολογείται από τον καταγγέλλοντα. Αποτελεί όμως ενάσκηση δικαιώματος και κατά συνέπεια **είναι απαγορευμένη όταν γίνεται καταχρηστικά**, δηλαδή υπό περιστάσεις οι οποίες στοιχειοθετούν **προφανή υπέρβαση των ορίων που επιβάλλονται από την καλή πίστη ή τα χρηστά ήθη ή τον κοινωνικό ή οικονομικό σκοπό του δικαιώματος**. Στην περίπτωση αυτή η καταγγελία της συμβάσεως είναι άκυρη και θεωρείται σαν να μην έγινε, ο δε εργοδότης, αρνούμενος να αποδεχθεί τις υπηρεσίες του εργαζομένου, καθίσταται υπερήμερος και υποχρεούται στην καταβολή του μισθού προς αυτόν. Η καταγγελία είναι καταχρηστική και **όταν γίνεται από λόγους αντεκδικήσεως ή εχθρότητας συνεπεία προηγούμενης συμπεριφοράς του εργαζομένου, νόμιμης μεν αλλά μη αρεστής στον εργοδότη**. Αντίθετα η καταγγελία δεν θεωρείται καταχρηστική όταν έχει ως πραγματικό κίνητρο την πλημμελή εκτέλεση των καθηκόντων του εργαζομένου ή την παράβαση των συμβατικών του υποχρεώσεων. **Ως παράβαση όμως των συμβατικών υποχρεώσεων του εργαζομένου δεν μπορεί να νοηθεί το ότι αυτός αρνείται να αποδεχθεί τη μονομερή εκ μέρους του εργοδότη βλαπτική μεταβολή των όρων της συμβάσεως εργασίας του**. Στην περίπτωση αυτή η καταγγελία που αληθώς γίνεται για το λόγο αυτό διατηρεί την καταχρηστικότητά της.

Για περισσότερες λεπτομέρειες επικοινωνήστε με τη συντακτική ομάδα

ΑΠ 1081/2018: Οικειοθελής αποχώρηση ή συναινετική καταγγελία σύμβασης εργασίας

Επί συμφωνίας οικειοθελούς αποχώρησης ή συναινετικής "καταγγελίας" από τον εργοδότη της σύμβασης εξαρτημένης εργασίας του μισθωτού με την παροχή στον τελευταίο οικονομικών προς τούτο κινήτρων από τον εργοδότη, **η μείωση του ύψους της οφειλομένης οικονομικής παροχής προϋποθέτει κατάρτιση τροποποιητικής συμφωνίας μεταξύ των μερών**, η οποία, όπως κάθε σύμβαση, συντελείται με την αποδοχή από το μισθωτό της περί τούτου πρότασης του εργοδότη. Η αποδοχή της πρότασης μπορεί να γίνει είτε ρητά, είτε σιωπηρά, εφόσον από τη συμπεριφορά του μισθωτού σε συνδυασμό προς τα αντικειμενικά δεδομένα και τις συγκεκριμένες συνθήκες υπό τις οποίες εκδηλώνεται η συμπεριφορά αυτή, προκύπτει σαφώς και ανενδοιάστως η περί τούτου δικαιοπρακτική βούληση του μισθωτού. Όμως, **μόνη η σιωπή του λήπτη της πρότασης δεν αρκεί για την κατάφαση της κατά τα άνω αποδοχής**. Εξάλλου, η δήλωση του μισθωτού κατά την αποχώρηση από την εργασία του προς τον εργοδότη του ότι εισέπραξε τη συμφωνηθείσα μεγαλύτερη της νομίμου αποζημίωση απόλυσης και ότι δεν διατηρεί άλλες αξιώσεις κατ' αυτού, ως αφορώσα εργατική απαίτηση, ακόμη και εάν έγινε χωρίς επιφύλαξη, πολύ δε περισσότερο εάν ο μισθωτός επιφυλάχθηκε περαιτέρω αξιώσεων του, δεν υποδηλώνει αποδοχή της πρότασης του εργοδότη για την καταβολή μικρότερης της συμφωνηθείσας αποζημίωσης εξ αιτίας της αποχώρησης του μισθωτού, κατά τροποποίηση της αρχικής περί τούτου συμφωνίας.

Για περισσότερες λεπτομέρειες επικοινωνήστε με τη συντακτική ομάδα

04. ΤΑ ΝΕΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΕ

Κωνσταντίνος Διαμαντούρος
Μόνιμος αντιπρόσωπος
ΣΕΒ

«Δημιουργία Ευρωπαϊκής Αρχής Εργασίας»

Η κινητικότητα των εργαζομένων εντός της ΕΕ έχει αυξηθεί σημαντικά τα τελευταία χρόνια καθώς **σήμερα υπάρχουν 17 εκατ. πολίτες που εργάζονται σε χώρα άλλη από την χώρα καταγωγής τους**, 2,8 εκατ. εργαζόμενοι είναι αποσπασμένοι σε άλλο κράτος της ΕΕ και 1,4 εκατ. πολίτες διασχίζουν καθημερινά τα σύνορα για να εργαστούν σε ένα άλλο κράτος μέλος.

Παρότι η κινητικότητα των εργαζομένων εντός ΕΕ αναγνωρίζεται ως επωφελής, **ορισμένες περιπτώσεις κατάχρησης της εργασιακής νομοθεσίας χαρακτηρίστηκαν ευρέως ως κοινωνικό ντάμπινγκ**. Προκειμένου να στηρίξει τη συνεργασία μεταξύ των εθνικών αρχών για την αποτροπή και την αντιμετώπιση της απάτης και της κατάχρησης στον τομέα της κοινωνικής ασφάλισης, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή πρότεινε τη δημιουργία μίας **Ευρωπαϊκής Αρχής Εργασίας** με στόχο τη **στήριξη της δίκαιης κινητικότητας του εργατικού δυναμικού εντός της ΕΕ** ώστε οι πολίτες και οι επιχειρήσεις να μπορέσουν να αξιοποιήσουν τις ευκαιρίες που προσφέρει η ενιαία αγορά.

Η κύρια εντολή της Ευρωπαϊκής Αρχής Εργασίας θα είναι:

- η **διευκόλυνση της πρόσβασης σε πληροφορίες σχετικά με δικαιώματα και υποχρεώσεις** σε περιπτώσεις διασυνοριακής κινητικότητας των **εργαζομένων**, των **εργοδοτών** και των **εθνικών διοικήσεων**
- η **υποστήριξη του συντονισμού μεταξύ των κρατών μελών** όσον αφορά τη **διασυνοριακή επιβολή του σχετικού δικαίου** της Ένωσης, συμπεριλαμβανομένης της διευκόλυνσης των συντονισμένων και κοινών επιθεωρήσεων
- η **υποστήριξη της συνεργασίας** μεταξύ των κρατών μελών για την **αντιμετώπιση της αδήλωτης εργασίας**
- η **υποστήριξη των αρχών των κρατών μελών** για την επίλυση **διασυνοριακών διαφορών**.

Η Αρχή αναμένεται να είναι πλήρως λειτουργική το 2023 με ετήσιο προϋπολογισμό €50 εκατ. και προσωπικό 140 ατόμων.

Δείτε εδώ το δελτίο τύπου της Επιτροπής

«Δημιουργία Ευρωπαϊκής Πλατφόρμας Εταιρικής Διακυβέρνησης»

Η **χρηστή εταιρική διακυβέρνηση** είναι ένα από το πιο σημαντικά στοιχεία μία εύρυθμης ελεύθερης οικονομίας καθώς **εμπεδώνει ένα πλαίσιο διαφάνειας και εμπιστοσύνης** σε επενδυτές, πολίτες και δημόσιους φορείς.

Στο πλαίσιο των ευρωπαϊκών πρωτοβουλιών για την ενίσχυση της εταιρικής διακυβέρνησης, η Γενική Διεύθυνση Δικαιοσύνης και Καταναλωτών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής εγκαινιάζει την **ηλεκτρονική πλατφόρμα για την εταιρική διακυβέρνηση** για την **ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών μεταξύ εταιρειών, επενδυτών, ιδιωτών και δημόσιων φορέων** με απώτερο στόχο την **ενθάρρυνση ενός διαλόγου μεταξύ των εμπλεκόμενων φορέων** ως προς την προώθηση μιας πιο βιώσιμης εταιρικής διακυβέρνησης.

Ειδικότερα, η πλατφόρμα θα παρέχει **εύκολη πρόσβαση** σε ένα **σημαντικό όγκο χρήσιμων πληροφοριών** σχετικά με το θέμα της εταιρικής διακυβέρνησης εστιάζοντας σε θέματα όπως: η παρακολούθηση **κωδικών εταιρικής διακυβέρνησης**, τα **δικαιώματα μετόχων**, οι **αμοιβές διευθυντών**, η **ανεξαρτησία μελών του διοικητικού συμβουλίου**, η **ψηφιακή πολιτική** η **βιωσιμότητα**, κ.ά.

Για κάθε θέμα θα υπάρχουν **πληροφορίες** σχετικά με τη δράση σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο καθώς και **συνιστώμενες δημοσιεύσεις και ειδήσεις**. Τα μέλη της πλατφόρμας θα μπορούν να συνεισφέρουν και να **ξεκινούν συζητήσεις** για καθένα από τα θέματα, να **ανεβάζουν έγγραφα** στις ενότητες 'Εθνικές Δράσεις' και 'Συνιστώμενες Εκδόσεις' καθώς και να **ενημερώνουν την κοινότητα** για τα επερχόμενα σημαντικά γεγονότα στην ενότητα "Ημερολόγιο".

Για περισσότερες λεπτομέρειες επικοινωνήστε με τη συντακτική ομάδα.

Επιχειρηματικό Περιβάλλον

Πρώτη απόφαση με βάση τον νέο Κανονισμό για τα Προσωπικά Δεδομένα

Το ΔΕΕ εξέδωσε απόφαση στην οποία δέχθηκε για πρώτη φορά την εφαρμογή του νέου Γενικού Κανονισμού για την Προστασία Δεδομένων (GDPR). Η υπόθεση αποτελεί προδικαστικό ερώτημα και το Δικαστήριο, αφού υπογράμμισε ότι **ο αριθμός φορολογικού μητρώου αποτελεί**, εκ της φύσεώς του, **δεδομένο προσωπικού χαρακτήρα**, εξέτασε αν πληρούνται αφενός, οι αρχές που πρέπει να τηρούνται ως προς την ποιότητα των δεδομένων και ειδικότερα ο περιορισμός του σκοπού και η ελαχιστοποίηση των δεδομένων (άρθρο 5, παράγραφος 1, στοιχεία β' και γ' ΓΚΠΔ) και, αφετέρου, οι βασικές αρχές της νόμιμης επεξεργασίας δεδομένων, ειδικότερα αν η επίμαχη επεξεργασία είναι απαραίτητη για την τήρηση εκ του νόμου υποχρέωσης του υπευθύνου της επεξεργασίας (άρθρο 6, παράγραφος 1, στοιχείο γ' ΓΚΠΔ), απαντώντας καταφατικά στο σχετικό ερώτημα του εθνικού δικαστηρίου.

Για περισσότερες λεπτομέρειες πιάστε [εδώ](#)

Ασύρματα σημεία πρόσβασης μικρής περιοχής

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θέτει σε δημόσια διαβούλευση **έως την Τετάρτη 10 Απριλίου 2019** τον Οδικό Χάρτη για την υλοποίηση των τεχνολογιών 5G στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Οι τεχνολογίες 5G προσφέρουν προοπτικές για νέα ψηφιακά επιχειρηματικά μοντέλα και βασίζονται στην **πρόσθετη εγκατάσταση πολλών μικρών ασύρματων σημείων πρόσβασης**. Για να προετοιμάσουν το δρόμο για την έγκαιρη ανάπτυξη 5G με υψηλή χωρητικότητα και ταχύτητες, **τέτοια μικρά κύτταρα θα πρέπει να αναπτυχθούν σε μεγάλους αριθμούς χωρίς περιοριστικά διοικητικά εμπόδια**. Σκοπός της παρέμβασης της Επιτροπής είναι η εξάλειψη των εμποδίων αυτών.

Για περισσότερες λεπτομέρειες πιάστε [εδώ](#)

Υλικά που έρχονται σε επαφή με τα Τρόφιμα

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θέτει σε δημόσια διαβούλευση έως τη **Δευτέρα 6 Μαΐου 2019** το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο της Ε.Ε. για τα υλικά που έρχονται σε επαφή με τρόφιμα (FCM). Τα υλικά που έρχονται σε επαφή με τα τρόφιμα (FCM) **είναι όλα τα υλικά που έρχονται σε επαφή με τα τρόφιμα, συμπεριλαμβανομένης της συσκευασίας, καθώς και τα καθημερινά αντικείμενα** όπως τα είδη κουζίνας και τα επιτραπέζια είδη και εκείνα που χρησιμοποιούνται στην επαγγελματική παρασκευή τροφίμων, την προετοιμασία, αποθήκευση και διανομή.

Για περισσότερες λεπτομέρειες πιάστε [εδώ](#)

Φορολογική νομοθεσία

C- 310/16: Ποινική διαδικασία σχετικά με αδικήματα στον τομέα του ΦΠΑ

Στο πλαίσιο προστασίας των οικονομικών συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (άρθρο 325 ΣΛΕΕ) και υπό το πρίσμα του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, **είναι επιτρεπτή, κατά την εξέταση αδικημάτων που αφορούν παράβαση Φ.Π.Α., η εφαρμογή εθνικής διάταξης βάσει της οποίας πρέπει να αποκλείονται από την ποινική διαδικασία αποδεικτικά στοιχεία, όπως παρακολουθήσεις τηλεφωνικών συνδιαλέξεων, για τα οποία η προηγούμενη δικαστική άδεια που εκ του νόμου απαιτείται έχει δοθεί από αναρμόδια δικαστική αρχή**. Τούτο ισχύει ακόμη και στην περίπτωση κατά την οποία μόνον αυτά τα αποδεικτικά στοιχεία είναι ικανά να αποδείξουν τη διάπραξη των επίμαχων αδικημάτων, καθώς κρίθηκε ότι η εν λόγω διάταξη δεν αντιτίθεται, στην αρχή της αποτελεσματικότητας των ποινικών διώξεων που αφορούν αδικήματα σχετικά με τον φόρο προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ), ούτε και στις σχετικές ενωσιακές διατάξεις.

Για περισσότερες λεπτομέρειες πιάστε [εδώ](#)

Εργασιακές σχέσεις & εργατική νομοθεσία

Υπόθεση C 272/17: Ελεύθερη κυκλοφορία των εργαζομένων, φορολογία εισοδήματος και εισφορές κοινωνικής ασφάλισης εργαζομένου που εγκατέλειψε το κράτος μέλος της εργασίας του κατά τη διάρκεια του ημερολογιακού έτους

Κατά το άρθρο 45 ΣΛΕΕ είναι επιτρεπτή η ρύθμιση κράτους μέλους, η οποία, για τον καθορισμό του ποσού των εισφορών κοινωνικής ασφάλισης που οφείλει ένας εργαζόμενος, προβλέπει ότι η μείωση των εισφορών αυτών την οποία δικαιούται ο εργαζόμενος για ένα ημερολογιακό έτος είναι ανάλογη προς την περίοδο κατά την οποία ο εργαζόμενος ήταν ασφαλισμένος στο σύστημα κοινωνικής ασφάλισης του εν λόγω κράτους μέλους, αποκλείοντας έτσι από την ετήσια μείωση το ποσοστό που αντιστοιχεί σε κάθε περίοδο κατά τη διάρκεια της οποίας ο ως άνω εργαζόμενος δεν ήταν ασφαλισμένος στο σύστημα αυτό και κατοικούσε σε άλλο κράτος μέλος, χωρίς να ασκεί εκεί επαγγελματική δραστηριότητα.

Για περισσότερες λεπτομέρειες πιάστε [εδώ](#)

Υπόθεση C 322/17: Το δικαίωμα της Ένωσης δεν απαιτεί να ασκεί ένα πρόσωπο μισθωτή δραστηριότητα σε κράτος μέλος προκειμένου να λάβει στο κράτος αυτό οικογενειακές παροχές για τα τέκνα του που κατοικούν σε άλλο κράτος μέλος

Ο κανονισμός (ΕΚ) 883/2004 για το συντονισμό των συστημάτων κοινωνικής ασφάλειας, και ιδίως το άρθρο 67 σε συνδυασμό με το άρθρο 11, έχουν την έννοια ότι για να είναι ένα πρόσωπο επιλέξιμο για τη χορήγηση οικογενειακών παροχών στο αρμόδιο κράτος μέλος δεν απαιτείται ούτε να ασκεί το πρόσωπο αυτό μισθωτή δραστηριότητα στο εν λόγω κράτος μέλος ούτε να λαμβάνει από το κράτος μέλος αυτό παροχή σε χρήμα λόγω ή συνεπεία τέτοιας δραστηριότητας.

Για περισσότερες λεπτομέρειες πιάστε [εδώ](#)

05. Προσεχώς

Επιχειρηματικό Πάρκο Μεμονωμένης Μεγάλης Μονάδας

Τις προσεχείς εβδομάδες αναμένεται να εκδοθεί η ΚΥΑ για τη «Διαδικασία καθορισμού, οριοθέτησης και οργάνωσης, των απαιτούμενων δικαιολογητικών, του τρόπου λειτουργίας και διαχείρισης του Επιχειρηματικού Πάρκου Μεμονωμένης Μεγάλης Μονάδας (ΕΠΜΜΜ)» που θα παρέχει τη δυνατότητα, υπό προϋποθέσεις, σε μεγάλες εγκαταστάσεις να μετατραπούν σε επιχειρηματικό πάρκο.

Νέος νόμος για την εταιρική διακυβέρνηση

Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς επεξεργάζεται σχέδιο νόμου για την αναμόρφωση του πλαισίου της εταιρικής διακυβέρνησης το οποίο και θα υποβληθεί σύντομα στο αρμόδιο Υπουργείο Οικονομίας & Ανάπτυξης. Ο ΣΕΒ ως ιδρυτικό μέλος του ΕΣΕΔ παρακολουθεί τις εξελίξεις και θα συμμετάσχει ενεργά στην τελική διαμόρφωση του σχεδίου νόμου.

Οικονομικά μεγέθη μελών ΣΕΒ

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ

€362 δισ.

71% συνόλου*

ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ

€60 δισ.

48% συνόλου*

ΠΩΛΗΣΕΙΣ

€61 δισ.

46% συνόλου*

ΠΡΟ ΦΟΡΩΝ ΚΕΡΔΗ

€3,3 δισ.**

42% συνόλου**

ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΙ

200.000

11% συνόλου ασφαλισμένων στο ΙΚΑ

ΜΙΣΘΟΙ

€5 δισ.

20% συνόλου***

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΕΙΣΦΟΡΕΣ

€2,2 δισ.

26% συνόλου***

ΦΟΡΟΣ ΕΠΙ ΚΕΡΔΩΝ

€1,1 δισ.

31% συνόλου****

* 17.454 δημοσιευμένοι ισολογισμοί χρήσης 2016 που περιλαμβάνονται στη βάση της ICAP

** σύνολο κερδών κερδοφόρων επιχειρήσεων

*** % επί του συνόλου τακτικών αποδοχών (χωρίς bonus και υπερωρίες)/ασφαλιστικών εισφορών ασφαλισμένων στο ΙΚΑ

**** % επί του συνόλου εσόδων από φόρο εισοδήματος νομικών προσώπων

Όραμα

Οραματιζόμαστε την Ελλάδα ως τη χώρα, που κάθε πολίτης του κόσμου θα θέλει και θα μπορεί να επισκεφθεί, να ζήσει και να επενδύσει.

Οραματιζόμαστε μια ανοιχτή, κοινωνικά υπεύθυνη και οικονομικά φιλελεύθερη χώρα-μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που προτάσσει την ισχυρή ανάπτυξη ως παράγοντα κοινωνικής συνοχής. Θέλουμε μια Ελλάδα δυναμικό κέντρο της ευρωπαϊκής περιφέρειας, με στέρεους θεσμούς, ελκυστικό κοινωνικό και οικονομικό περιβάλλον, που προάγει τις εξαγωγές, την καινοτόμο επιχειρηματικότητα, την παραγωγή και τις ποιοτικές υπηρεσίες, τη βιώσιμη ανάπτυξη, τη γνώση, τη συνοχή, τις ίσες ευκαιρίες και το κράτος δικαίου.

Αποστολή

Ηγεσία & Γνώση

Ο ΣΕΒ διαδραματίζει ηγετικό ρόλο στον μετασχηματισμό της Ελλάδας σε μια παραγωγική, εξωστρεφή και ανταγωνιστική οικονομία, ως ανεξάρτητος και υπεύθυνος εκπρόσωπος της ιδιωτικής οικονομίας.

Κοινωνικός Εταίρος

Ο ΣΕΒ, ως κοινωνικός εταίρος που πιστεύει στη λειτουργία των θεσμών, προωθεί στα αρμόδια όργανα της Πολιτείας και της Ε.Ε. τις απόψεις και θέσεις της επιχειρηματικής κοινότητας.

Ισχυρός Εκπρόσωπος

Ο ΣΕΒ διαμορφώνει θέσεις, αναλύσεις και προτάσεις πολιτικής για την οικονομία, τη βιομηχανία, την καινοτομία, την απασχόληση, την παιδεία και τις εργασιακές δεξιότητες, τον κοινωνικό διάλογο, τη βιώσιμη ανάπτυξη, την εταιρική υπευθυνότητα.

Φορέας Δικτύωσης

Ο ΣΕΒ δικτυώνει τα μέλη του μεταξύ τους & με τα κέντρα αποφάσεων (εγχώρια και διεθνή), με στόχο τη δημιουργία προστιθέμενης αξία

Σύγχρονες Επιχειρήσεις, Σύγχρονη Ελλάδα

**ΣΕΒ σύνδεσμος επιχειρήσεων
και βιομηχανιών**

Ξενοφώντος 5, 105 57 Αθήνα

T: 211 5006 000

F: 210 3222 929

E: info@sev.org.gr

σελ. 18
www.sev.org.gr

**SEV Hellenic Federation
of Enterprises**

168, Avenue de Cortenbergh

B-1000 Bruxelles

T: +32 (0) 2 662 26 85

E: kdiamantouros@sev.org.gr

**ΑΚΟΛΟΥΘΗΣΤΕ ΜΑΣ
ΣΤΑ ΜΕΣΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ
ΔΙΚΤΥΩΣΗΣ**

